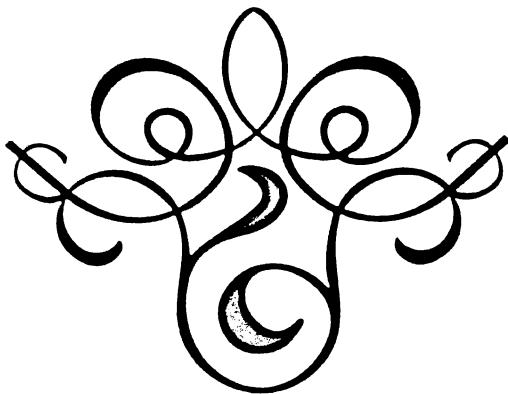

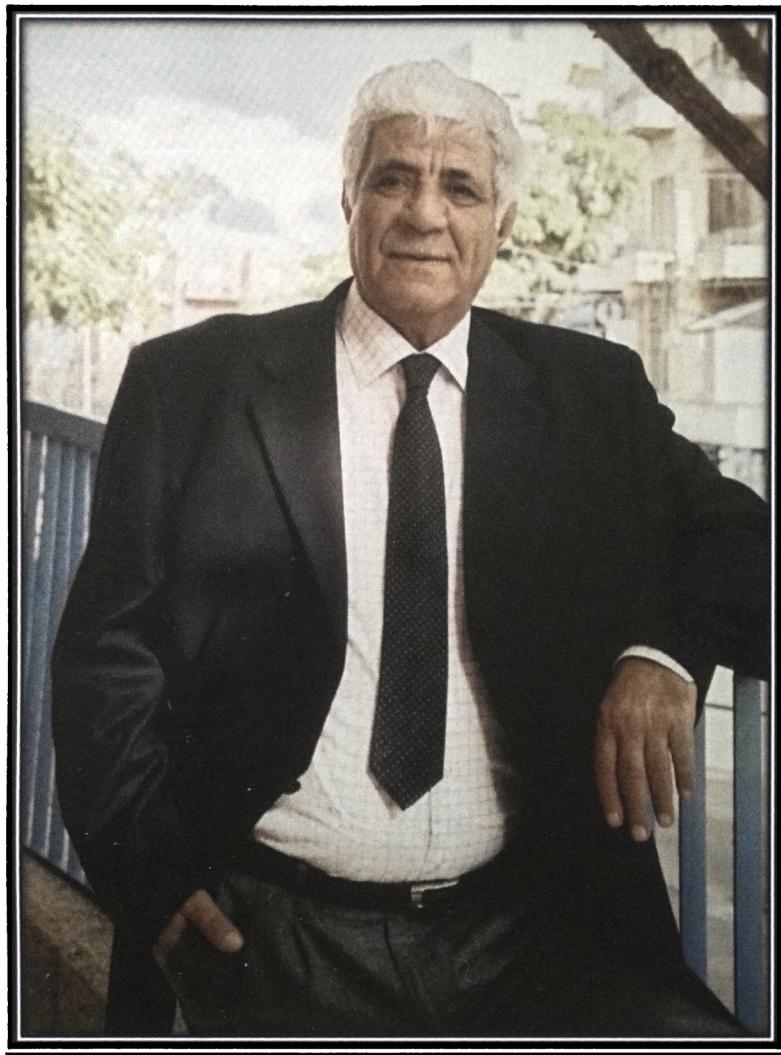
БИНЯМИН ИСАКОВ

Көнәшин Сәһви

БИНЯМИН ИСАКОВ

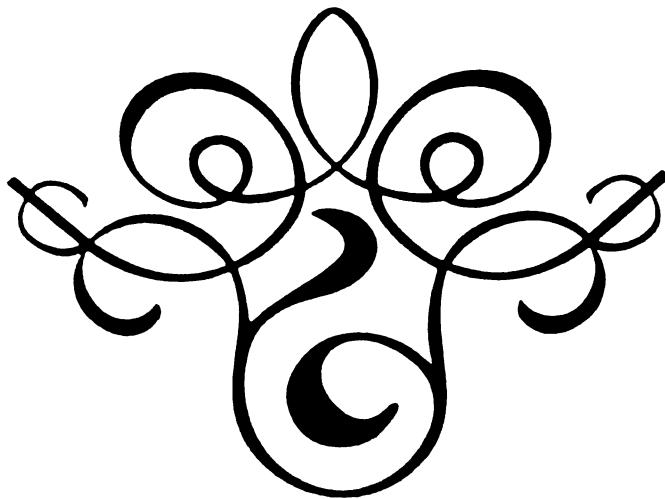
Көнәшин Сәһви

БИНЯМИН ИСАКОВ

**Көнәшин
Сәһви**

Нетания

2014

Инсанлары сәвән шаир .

Бинямин Исаковун ше'рләрини охуянда онун не чәдә инсанлары севдийни сиз дәрк эдәрсизиз вә мәним фикримә шәрик оларсыныз .

Сиз онун яздығы "яшадын кайнаты " ше'ринә фикир верин

Кәлин биз яшадаг бу кайнаты

Учурума кедирик қөzlәри баглы

Дағытмаг истәрик тойу, бусаты

Мәһв олуб қедирик өрәйи дағлы

Ағлымыз зәкамыз,чашараг һәрдән

Апарыр бизләри учурумлара

Күмәк қөzlәйирик қәлиб-кедәндән

Дүшәндә туфана , дүшәндә гара

Шаир көрүн нә гәдәр инсанлардан онларын
көрдүйү ишләрдән никарандыр.

Енә һәмин ше'рдә языланлара фикир верин

Уча улдузлара хәйанәт этмә

Яхшы бах зөвг ал сән бу кайнатдан

Чашдығын йоллардан бир даһа кечмә

Яшат тәбиәти зөвг ал һәйатдан

с

шайр инсанларын космосда көрдүйү ишләрдән
никарандыр .

Шаир фикирләшир ,инсанлар чашарса тәбиәт
мәһв ола биләр вә бүтүн кайнат мәһв олар.

Шаир она көрө языр
чашдығын йоллардан бир даһа кечмә.
Бинямин Исаков инсанлары севир о,
инсанларын хошбәхтлийини истәйир.

Әзиз охучулар инди сиз шаирин "Атылмыш
ушаглар" ше'ринә фикир верин о, языр

Намуссуз инсанлар яшамайын сиз
Доғма баланыза этдиз хәйанәт
Бәлкә өрәк дейил дашдыр гәлбиниз
Сизлә ғоша кәзир , ғоша чинает .

Шаир атылмыш ушаглардан чох никарандыр,
онларын һалына өрәкдән яныр , онларын
анасыны чинаеткар
вәһши кими гәләмә алыр сиз бу ше'ри охуяңда
өрәйиниз дарыхачаг белә инсанлара
нифрәтиниз чохалар
Бинямин Исаков бу китабда чохлу мөвзулара әл
атыб сиз өзүнүз охуюб бунлара гиймәт
верәчәксиниз .
Шаирин өз вәтәни һагтында яздығы бир ше'рдән
данышым.
Ше'рин ады беләдир "Вәтәним Губа" о, языр
Нечәдә көзәлдир мәним вәтәним
Парлайр ягуттәк торпағы , даши
Галмазды нискилим , олмазды дәрдим
Бирдә дайансайдым сәнлә янашы

Бу ше'рдә вәтән һәсрәти чәкән бир инилти
көрәчәксиниз , онун нечә вәтәнини севдийинин

шәниди олачагсыныз, сиз ше'рин ардына фикир верин

Мән сәндән узағам сән мәнә яхын
Таләйим яндырыр, өлдүрүр мәни
Бағлы голларымы ачын бурахын
Сөләйим гәлбимдән кәлиб кечәни

Ше'рин ардына сиз китабдан охуюб гиймәт
вәрәрэснiz
Мән сизә шайрин "Чөрәк вер" ше'риндән
данышмаг иетәйирәм, мән ше'рин ики бәндини
языб сизин ихтиярыныза верирәм

Сән эй бүйүк инсан, эй бейүк дұһа.
Сизин өрәйиниз қүнәшә бәнзәр
Сиздән артыг нә вар һәйатда даһа.
Ана нәфәсийлә ачылыр сәһәр.

Дәйишир һәр иши билин дөвранын.
Севинди көйләрдә салама қәлди.
Әлләри узанды хәстә баланын.
Чан ана сән мәнә чөрәк вер деди.

Бәтүн ше'ри охумасан бир нәтичә чихара
билмәзсән, мән она көрә бу ше'ри яда салдым
ки, бу ше'рдә ана нечә баласыны севдийини
көрәснiz ғәлбиниз ана шәфәги илә долачаг
мән буна әминәм. Мән яздыгларымын әвәлиндә
шайрин кайнатдан никаран олдуғундан,
кайнатын мәһв олачагындан нараhat олдуғуну
сейләдим инди шайрин башга ше'риндә һәмән

мовзуя тохундугуну көрәчексиниз ше'рин ады беләдир "Көзәлдир һәйат" бу ше'р бөиүк алым .
Әйништеинә һәср олунур шаир языр

Мән яратдым атому инсанлар хош құн қөрә
Инсан сәадәтини құнәшә дейшмәрәм
Яратмадым мән ону инсанлары өлдүрә
Вичдансыз оланлары мән дәйиши билмирәм

Сиз эй вәһиши инсанлар , сиз эй надан инсанлар
Һәйатын талейини аллаһа тапшырын сиз
Гой севинсин шад олсун чичәкләнсийн илк баһар
Севинчләрә ғәрғ олуб гой севинсин гәлбимиз

Бинямин Исаков һәйатдан һәмишә накарандыр ,
инсан сәадәти онун үчүн һәр шейдән үстүндүр.
Шайрин "вәтән севкиси " ше'риндән бир бәнд
язмағы өзүмә борч билдим:

Ананы вәтәндән айыран олмаз
Нечә яшайашаг вәтәнсиз ана
Вәтән севкисиндән бир инсан доймаз
Гурбанам анама Азәrbайчана

Бинямин Исаков кими вәтәнини севән
бәлкәдә һич ким ола билмәз о,әсил вәтәнпәрвә
рдир .
Бу китабда сиз шайрин мәһәббәт мөвзуларина
choх рәст кәләчексиниз . Мән онун мәһәббәтдән
язан ша'рләриндән бир бәндини язмаг истәййрәм

Баһар җедәр , гыш кәләр
Көйләрдән ягыш кәләр

Бил һамыйа хош кәләр
Сәни севдим сев мәни
Өлдүрмәзләр севәни

Шайр һансы мөвзуда ,язырса языны онун
ше'рләри адамын хошуна кәлир . Әзиз охучулар
сиз бүтүн ше'рләри охуйандан сонра мәним
сөзләрими тәсдиг әдәрсиниз.

Шайрин бу китабында сиз бир нечә тәмсилә
рәст кәләчәксиниз сиз өnlары охуйуб гиймәт
верәрсиниз .

Мән онлардан стат кәтирмәйәчәйәм инди мән
шайрин яздыгы бир мәһәббәт ше'риндән бир
бәнди сизә тәгдим әдирәм шеирин ады беләдир
" Йәмишә севинәк "

Көзәл гыз бәзәниб һара қедирсән .

Сән кедән ерләрә мәни дә апар .

Севирәм мән сәни өзүн билирсән .

Сәнсиз бил , өрәйим дәрд-гәмә батар .

Бу китабда шайрин мәһәббәтдән яздыгы
ше'рләрини охуйуб әлбәт ки ,онларын
гиймәтини сиз верәчәксиниз Шайрин бир
ше'риндә сөһбәт ачағам ше'рин ады беләдир " Ағлайыр гәләм " Мән ше'рин ики бәндини языб
сизин ихтиярыныза верирәм әзиз охучулар
гиймәти сиз верәчәксиниз .

Инчийиб гәләм мәндән .
Яш ахыдыр , көзүндән .
Сордум нәйә ағладын .

Өрөjими дағладын .

Көр нэ эдир инсанлар .
Кимә баш эйир онлар .
Кими севир кими йох .
Бири ачдыр бири тох .

Бу ше'ри там охусаныз сизин хошунуза қәләчәк
Әзиз охуңулар бу китабда шаириң яздығы
гошмалара раст қәләчәксиниз бир гошмадан
сизә бир бәнд тәгдим эдйрәм

Сәnsiz бу дүняны нәйләйирәм мән.
Севән узаг кәzmәz инан севәндән.
Зөвг ала билмирәм құлдән чичәкдән .
Билмирәм башымы апарым hara .
Инди мән сизә тәгдим этдийим ше'рин ады
беләдир "Севин инсанлары" hәmin ше'рдән бир
бәндени сизә тәгдим эдирәм .

Билин бу hәйаты ярадан гуран .
Инсандыр гардашлар инанын мәнә .
Дағытса hәр яны амансыз туфан .
Инсанлар қәләчәк бил күмәйинә .

Шаир инсанлары севир онлара инаныр онларла
фәхр эдир .
Инди мән шаириң яздығы бир ше'рдән
данышағагам .
Ше'рин ады беләдир "Касибин әлиндән тут "
hәмән ше'рдән бир бәndi тәгдим эдирәм

Эй мәним баһарым ,күнәшим инсан
Күчсүз инсанларын сән тут әлиндән
Бу һәйат кәләчәк , кедәчәк инан
Сән она пай қөндәр құлұшләриндән

Бу китабда шаириң яздығы бир нечә тәмсилинә
раст кәләчәксиниз .Мән онлардан статлар
кәтирмәк истәмирәм сиз өзүнүз охуюб гиймәт
верәчәксиниз .

Инди мән шаириң яздығы бир ше'рдән
данышағагам ше'рин ады беләдир "Инсан
дүшүнүр "ше'рин бир бәндениң сизә тәгдим әдим

Нә олсун,яшадың бу дүнядә сән
Гәмли өрәкләрә ишыг сачдының
Онларла гайнайыб сән гарыштының
Пай вәрә билдинми һәр севинчиндән

Шаир гәмли инсалары көрәндә чох мәюс олур
кәдәрләнир онлара сәадәт бәхш этмәк истәйир
Мән сизә шаириң яздығы бир ше'рдән
данышағагам ше'рин ады беләдир
"Күнәшин сәһви " һәмән ше'рдән бир бәндидең сизә
тәгдим этмәк истәйирәм :
Һүндүрдә дайанаң нә варса ердә .
Алырлар пайыны онлар күнәштән .
Уча гайаларын инан күнчүндә .

Даянан чухурлар ,севинмир нэдэн .

Бинямин Исаковун бу ше'риндэ сиз бөйүк
мә'налар ахтарасыныз Мән шаири ,тә'рифләмәк
истәмирәм , ше'ри там охуяндан сонра бәлкә дә
мәним фикримә шәрик оларсыныз Әзиз
охучулар мән сиздән айрылыб сизә сәадәт
арзулайырам .Бинямин исаковун дедийи кими
"инсан сәадәтини күнәшә дейишмәрәм "

Юсиф бен юхай

"Яшадын қайнаты"

Оглум ящатмага яранмыш инсан

Сәмәд Вургун

Енә гәмләр кәлиб тутуб яхамдан.
Сыхыр өрәйими аз галыб өләм
Санки, күнәш сұнұр дағылыш чаһан .
Бунлары язмага ациздир гәләм

Дүня бир дәниздир учсуз – бучагсыз .
Дәрк эдә билмирик чохумуз буны
Инсан яранмамыш әшгисиз , диләксиз .
Биз чашыб қедирик надан йолуну

Күнәш ишыг сачыб чыхыр сәһәрләр.
Инсана пай верир шәфәгләриндән
Нә гәдәр хәйирха яранмыш қәйләр .
Мүңдәләр бәхш әдир, нурлу гәлбиндән .

Торпаг өз варыны верир инсана
О, севир бизләри бир ана кими .
Хош һәйат диләйир о ,өз оглуна .
Севәчек һәйатын сонуна кими .

Дәніз мәгрүр – мәгрүр баҳыр бизләрә .
Күнәшдә зөвг алыр бу ,мәнзәрәдән
О, баҳыб севинир , нурлу үзләрә .

Төһфэлээр үндэсний шэфэглэрийндэн .

Нэчэдэ тэмиздир өрэйин сэнийн .
Тэбиэт тэбиэт ана тэбиэт
Гэлбимэ нур сачыр бу мэлахэтин
Яғыр көзлэрийндэн ,яғыр сэадэт

Баһардыр ,бахырам мэн чичэклэрэ
Бэлкэ мүһүзэдир бу көрдүүклэрим
Бэзэниб күллэрлэ һэр дэг , һэр дэрэ .
Күлүр ифтихарла нурлу сэхэрим

Бир аз яшат мэни эй ана торпаг .
Сэнэ лаиг олан сөзлэр тапым мэн.
Ачылса өрэйим бил вараг – вараг .
Көрэрсэн гэлбимдэн кечэнлэри сэн .

Сэнэ ана дейиб фэхр эдир һамы
Инсан яранмазды сэн олмасайдын
Чоша билэргими шаир илһамы .
О, нечэ яшарды сэн олмасайдын

Һич ким эшигтмээди инсан сэсини .
Торпагсыз чанлылар яшайа билмээ .
Кэйлэр ойнатсада , думан –чөнини
Гурлайан дэнизин , вэчинэ үэлмээ .

Тәмәлсиз бир бина көйдә даянмаз .
Торпага бағлыдыр бүтүн бу hәйат .
Догуланда олмаз ,өләндә олмаз .
Де кимә лазымдыр бөйлә кайнат .

Кәлин биз яшадаг бу кайнаты.
Учурума кедирик қөзләри баглы.
Дағытмаг истәрик ,тойу бусаты
Мәһв олуб , кедәрик өрәйи дағлы .

Бизим әлимиzlә дағылыр чаһан .
Яратдыг нә гәдәр ,ийрәнч бонбалар .
hәләдә сәс қәлир хросимодан
hәйата кеч бахыб өйүнәнләр вар .

Индисә зәбт эдиб қөнәши айы .
Тикмәк истәйирик уча имарәт
Чалыш апар ора сәадәт пайы .
Вичданы оланлар , этмәз хәйанәт

Инчимә – инчимә шикаетимдән
Надан инсанлара тапшырма бизи .
Наразы , галма сән шикаетимдән .
Дүз йолу дүз кедәк ашырма бизи .

Тарихдә чашанлар олубдур инан
Һәмишә ган ичиб ,севиниб онлар
Көрдүйү ишләрдән олублар пәшман
Көрәндә шахтанын , баһарыда вар

Яшадаг , торпағы яшадаг гардаш
Бизә кеч бахмасын қәлән нәсилләр
Инсан олмалыдыр инсана сырдаш
Бир ердә дурмайыр , дүнүр фәсилләр

Ағлымыз , зәкамыз , чашараг һәрдән
Апарыр , бизләри учурумлара
Күмәк көзләйирик , қәлиб қедәндән
Дүшәндә , туфана , дүшәндә гара

Уча улдузлара хәйанәт этмә
Яхшы бах , зөвг ал сән бу кайнатдан
Чашдығын йоллрдан бир даһа кечмә
Яшат тәбиети , зөвг ал һәйатдан

2011

Израил

" Атылмыш ушаглар "

Бир ушаг қөрдүм мән ата – анасыз
Атылмыш бу ушаг доғум эвиндә
Көзләри ахтарыр , кәзир арамсыз
Өзүндән гәм яғыр инсан көрәндә

Она көстәрилән бу гайғыларда
Доғмалыг қөрмәйир инан бу ушаг
Чичәкләр ачсада , көзәл баһарда
Мейвә пайызы дәйәр әйиләр будаг

Башғадыр ушағын гәлбиндән кечән
Һәрарәт көzlәмә пайыздан , гышдан
О , сусур данышмыр , нә үчүн нәдән
Өрәк гәмә батыр , белә бахышдан

Ачиzәм догрусу , ачиzәм инан
Вәсф эдә билмирәм бу мәвзуну мән .
Санки көnәш сөнүр , дагылыр чаһан .
Элә бил од чыхыр , одлу гәлбимдән .

Намуссыз инсанлар , яшамайын сиз .
Догма баланыза этдиз хәйанәт .
Бәлкә өрәк дейил дашдыр гәлбиниз .
Сизлә гоша кәзир , гоша чинает .

Израил

Бинјамин Исаков нә ҳанәндә Иосиф бен Юхай

**БИНЯМИН ИСАКОВ
10- ЧУ СИНИФ ТӘЛӘБӘСИ**

"Мәһәббәт гәлбә олур "

Ачыланда сәһәрләр ,севинирсән күлүрсән
Сачларыны этирли чичәклә бәзәйирсән
Бахыб күнәшә сәры ишыг сачыр қөзләрин
Анчаг мәним гәлбимдән йохдур сәнин хәбәрин .
Мәһәббәтин құчұну алайанлар аз олур .
Пайыз чәчәкләри тәк , тәз саралыр тез солур
Қәл өлдүрмә сән мәни этмә мәнә хәйанәт .
Севән гәлби севәрләр әйләмәзләр чинает .
Мәни рүсвай әйләйиб вурулма башгасына .
Инанын ки , мәһв олуб галарам яна – яна .
Мән сөйләдим нә варса гәлбимдә оланлары .
Инди нұvbә сәниндир , даныш бары , дин бары .
Қәл лейлийә бахма сән инди башга заманды .
Мәчнұна садиг галыб , о , алышды о , янды .
Демирәм күлә дунұб , совурулаг қейләрә .
Қәл севиләк , севинәк ишыглансын дағ дәрә
Разы галар бизләрдән , бизи ярадан гүдрәт .
Һәр гәлбә ярашыгдыр , бу дүнийада мәһәббәт .

2009
ИЗРАИЛ

" Вәтәним губа "

Инанын чәннәтиң гапысындайам .
Бу ерин һәр дашы әзиздир мәнә
Чүлләрин әтирли баһарындайам .
Вәтән севинирәм.govушдум сәнә .

Шаһдағын вұгары әзәмети вар
Әйилмәз һеч заман әйилмәз инан .
Оглуна , гызына сәдагәти вар .
Нечәдә тәмиздир ондаки виҹдан .

Гудайлын сулары ахыр хәзәре
Құрушур , өпүшүр , севкилиләр тәк .
Нәчәдә көзәлдир бу хош мәнзәре .
Бахырам шадланыр , севинир өрәк .

Нечәдә көзәлдир мәним вәтәним .
Парлайыр йагут тәк тарпағы дашы .
Галмазды нискилим , олмазды дәрдим .
Бирдә дайансайдым , сәнлә йанаши

Мән сәндән узагам , сән мәнә яхын .
Таләйим яндырыр , өлдүрүр мәни .
Баглы голларымы ачын , бурахын .
Сөйләйим гәлбимдән , кәлиб кәчәни .

Дайаныб нискилли инсанлар кими .
Гәмләрә батыбыр , о гызыл гайа
Көзүйлә көрдүйү гурбанлар кими .
Сусуб баҳа билмир , улдуза айа

Даныш гызыл гайа даныш бир кәрә .
Сәндә нә тахсыр вар сусуб галмысан .
Заман халғы салды гәмә кәдәрә .
Инсандыр , зулмәти , дәрди ярадан .

Оглундан бәд хәбәр , алан аналар .
Бә'зиси өз тутду гайайа сары .
Баланын гәминә дүзмәйиб онлар .
Бурда битирдиләр , дәрди губары .

Охучум багышла , бағышла мәни .
Бу гәмли сөзләрим , ағыртар сәни .
Мән яда салырам кәлиб кечәни
Унуда билмирәм көзүм көрәни .

Од вурду гәлбләрә мұһарибәләр
Ана фәриядына дүзмәйир инсан .
Гәмләрә гәрг олуб ачылан сәһәр.
Яғыш ягдырарды , эдәрди үсйан .

Бахыб аглайардым бу мәнзәрәйә .

Ушагдым нә билир аз яшлы ушаг .
Элә бил дүшмүшдүм , чыхмаз тәләйә .
Тапа билмәйирдим күнлүмә даяг

Белә бәйүмүшәм , бу торпагда мән .
Губанын тарихи узундыр гардаш .
Мәндән эшидәрсән чох сөзләри сән
Бу адсыз шайрә сән олсан сырдаш .

Бу юрдун мешәси , дағы мәнимдир
Мәйвәли ағачлар , мәһтәчам сизә
О , һүндүр гайалар бил вәтәнимдир .
Өмрүмдән чаларам мән өмрүнүзә .

Инсан сәадәти шадлыгы инан .
Ана торпағында , ахтарсын қәрәк .
Вәтәни севмәйән вәтәнсиз олан .
Неч заман һәйатда о , құлмәйәчәк .

Охучум кәл кедәк биз башга сәмтә .
Сәнә қестәрим мән , яшыл даглары .
Баханда доймазсан сән бу чәннәтә .
Қөрәрсән кур ахан буз булаглары .

Бу гәгрәш кәндидир яхшы бах она .

Намуслу инсанлар яшайыр бурда .
Голуму салырам онун бойнұна .
Бахыб фәхр әдирәм бу көзәл юрда .

Сән кәл , бу даға бах бу һұндүр даға .
Санки , рәссам чәкиб әлийлә буну
Нәзәр сал , тәрпәнән яшыл йарпага .
Яхын кәл көрәрсән булаг союну

Догма Бакилиләр – йай құнләриндә .
Ахышыб кәлирләр , булага сары .
Севиниб құлғұрләр , ону көрәндә .
Ичирләр , дойунча сәрин сулары .

Нечә сөйләйим мән , ахы сизләрә .
Көзүйлә көрмәсә инанмыр инсан .
Бу гудайал чайыдыр , үзүр хәзәрә .
Гәчрәшә чан верир тәмиз суйундан .

Мәним вәтәнимин көзәллийинә .
Һәйрандыр , инанын бура кәләнләр .
Нур сачыр тәбиэт ерәкләринә .
Севинир , шад олур , гызлар , кәлинләр .

Мөңүзә ярадыб , бурда тәбиэт

Башга бир торпагда көрмәзсән буну
Яландыр , десәләр вар башга чәннәт .
Варса көстәр мәнә онун йолуну

Кечин аралыгдан кедин булаға .
Түстүләр бурахыр кәбаблар көйә .
Сонрадан кедәрсән әл өз йумаға .
Сойугдан аз галар , әлин өшүйә .

Отуруб құлурләр һәмвәтәнләрим .
Бахыб фәхр әдирәм гүрур дойараг .
Шад олун севинин эй халгым мәним
Хош құнләр , қүрәсиз , шән яшайараг .

2000

Израил

" Мәнидә апар "

Эйәр мәндән күсүб , узаға кетсән
Һиңрана дүзмәрәм , мәнидә апар .
Вурғунам сәндәки , о, ал янаға .
Севәнләр , севкисиз , дәрд гәмә батар .

Кәл севин , бу көзәл һәйатда яша .
Гой севән өрәкләр дүнмәсин даша .
Кәл биркә һәйаты вураг биз баша .
Құнәш тәк нур сачсын көзәл арзулар

Мейил этмә зұлмәтә туфана гәмә .
Севәнә өрәк вер инан һәмдәмә
Һәр сөзә инаныб көз йашы түкмә .
Гыш кәлиб кедәндирип , кәләчек баһар .

Бинямини дәрдә , гәмә , атмысан .
Бәлкәдә мурада кама чатмысан .
Бәс нәйә зұлмәтә гәмә батмысан .
Нә үчүн эдирсән бөйлә ahy – зар .

2010

Израил

" Ики дост "

Ики дост вар иди инанын ки , сиз
Санки экіз дөгүб бунлары ана
Кәрәк козұнұзлә сиз көрәйиниз .
Нечә мәһрибандыр , досту достуна .

Дәйиши замана , дейиши һәйат .
Бири кәндә галды , бири шәһәрдә .
Элә бил достлары этдиләр гарәт .
Думана гәрг олду нурлу сәһәрдә .

Беләдир бу һәйат инанын ки , сиз .
Дағылыр мәһв олур тикдийин бина .
Гәмләрә гәрг олуб яныр гәлбимиз .
Бир чарә тапмырыг , тапмырыг , буна .

Бир күн йолум дүшдү шәһәрә сары .
Көрүшдүм онунла севиндим инан .
Севиниб кәзирдик асвалт йоллары .
Басырдым бағрыма , достуму һәр ан .

Көзәл кәндимизә гайыданда мән .
Гәлбимин ярысы галды шәһәрдә .
Зөвг ала билмирдим нурлу сәһәрдән .
Санки , боғулурдум дүшмүшдүм дәрдә .

Нэйнэйим белэдир бил тэбиэтим .
Севирэм достуму чанымдан артыг .
Эксилмээ неч заман она нүрмэтиг .
Өрэк ишыг севэр , севмээ гаранлыг .

Кечди дегигэлэр , дейишды айлар .
Кетмишди өмрүүн нечэ баһары .
Нэр ваҳт чин олмайыр көзэл арзулар .
Ким истэр дүнийада дәрди губары .

Бир қүн өшитдим ки , тутулуб достум .
Чинает эйләмиш йолуну азмыш .
Аз галды нэйрэтиг , буз кими донум .
Инлэди өрэйим санки , яраймыш .

Дедилэр гошуулмуш о , наданлара .
Нечэ ювалары дағытмыш онлар .
О , нечэ дүшмүшдүр чиркин йоллара .
Дәрк эдэ билмирэм , инанын достлар .

Ахтардым тапмадым бир даһа ону .
Гэмлэрэ батмышды өрэйм мэним .
Нэ гэдэр көзлэдим онун йолуну
Бир даһа мэн ону көрэ билмэдим .

2005

Израил

" Чөрөк вер "

Ятыр хэстэ ушаг көзлэри бағлы .
Бахыб баласына ағлайыр ана .
Нэйнэсин билмэйир , синэси дағлы .
Көз яши ахыдыр о , яна - -яна .

Ялварыр аллаһа , гурттар баламы .
Сэн мәним оғлуму алма әлимдән .
Сиз ки көрүрсүнүз мәним һалымы .
Чала өмрүнә сэн мәним өмрүмдән .

Онун аз гала ки , кедә нәфәси .
Баланын еринә о , өлмәк истәр .
Дайаныб өрәйи чыжмайыр сәси .
Дуруб айаг өстә дуруб бир тәһәр .

Сэн эй бейүк инсан эй бейүк дүһа .
Сизин өрәйинз көнешә бәнзәр .
Сиздән артыг нә вар һәйатда даһа .
Ана нәфәсийлә ачылыр сәһәр .

Дейишир һәр иши билин дөвранын .
Севинди , көйләрдә салама қәлди .
Элләри узанды доғма баланын .
Чан ана сэн мәнә чөрөк вер деди .

2005 Израил

" Қөзәлдір һәйат "

Эйештейин тапанда , атомун сирләрини .
Гүрурланды , севинчи , сығышмады торпаға .
Сонра дойду һәйатын кәләчәк құнләрини .
Қәдәрләнди инанын , о , башлады янмаға .

Қөз яшыны түкәрәк о , алышды о , янды .
Инди билди вәһшиләр нәдир инсан янында .
Һәйатын бир өзү хош о , бириси ал , ганды .
Гәм бүрүдү гәлбини , чан галмады чанында .

Мән яратдым атому , инсанлар хош құн- қөрә .
Инсан сәадәтини құнәшә , дейишмәрәм .
Яратмадым мән ону инсанлары өлдүрә .
Виҹдансыз инсалары мән дәйишә билмирәм .

Мән яратдым ишыглар бол олсун құнәш кими .
Сәадәтә.govушсун , инсанлар севинәрәк .
Ода атды наданлар , мәним бу нур , гәлбими .
Севиндиләр құлдұләр , галмады мәндә өрәк .

Сиз эй вәһши инсанлар , сиз эй надан инсанлар .
Һәйатын талейини , алаһа ташырын сиз .
Гой севинсин шад олсун чичәкләнсин ilk баһар.
Севинчләрә бүрүнүб , гой севинсин гәлбимиз .

2010 Израил

" Мәним вәтәним "

Бу саф тәбиәтли бағлар ичиндә .
Иұксәлир бой атыр Губа шәһәри .
Һәр ери бүрүнүб дағлар ичиндә .
Көрән тәрк әйләмәз әсла бу ери .

Бура вәтәнимдир , чанымдыр мәним .
Бура өрәйимдир , ганымдыр мәним .
Бурда доғулмушам яша долмушам .
Бурдан илһам алыб ше'р язмышам .

Әй мәним көнәшим әй мәним айым .
Құнәшли чичәкли Азәrbайчаным .
Мән дойа билмәрәм бил бу торпағдан
Ким дойуб , дүняда , доғма анадан .

Бурда яшайыбыр чох сәнәткарлар .
Бакиғановун бурда , айаг изи вар .
Языб яратмышдыр о , бәйүк инсан .
Һәр сөзү сәһбәти дилләрдә дастан .

О гәмли Лермонтов чох кечиб бурдан .
Көзәл арзулары гәлбиндә галан .
О , Гусар полкунда хидмәт этмишdir .
Гудайал булагындан сулар ичмишdir .

Гэлбимдэ мин дэрдим олсада мэним .
Сэнсэн өмрүүм көнүм , эзиз вэтэним .
Вэтэни севмэйэн , кимэ кэрэkdir .
О , инсан элэ бил өлмүш өрэkdir .

Севди Фэтэли хан бу ана юрду.
Нэр халга , миллэтэ , сэадэт гурду
Севирди намыны о , бөйүк инсан .
Нэр халга дост иди о , тэмиз вичдан .

Бүтүн инсанлары севмийэн инсан .
Онда нэ мэслэк вар , нэдэки вичдан .
Бу доғма юрдумда нэр бир халгы мэн .
Севдим , эзизлэдим , билин өрэkdir .

Бу көзэл вэтэндэ , бу көзэл юрдда .
Ачанда чичэклэр , язда баһарда .
Севинир өрэйи , бүтүн халгларын .
Гэлблэри шад олур нэр бир инсанын .

Вардыр вэтэнимин яр – ярашығы .
Бахыб нэгмэ дейир , эллэр ашығы
Вурғунда чох языб ярадыб бурда .
О , дахи лайигдир , эн бөйүк ада .

Мэн өз өрэйими бил ачанда сиз .
Бабәк Чаваншири Қөрәчәксиниз .
Вәтәни халғыны севдиләр онлар .
Құл ачыб севинди көзәл арзулар .

Чохдур бу өлкәнин гәһраманлары .
Вәтәни халғыдыр , онларын вары .
Севир , өз элини юрдуну инсан .
Севмәйи өйрәнин Һәйдәр атадан .

Дағытмаг истәди , бөлмәк истәди .
Ләнкәран торпағы мәнимдир деди .
Мәнә чатачагдыр , көзәл нахчыван .
Гийрәтсиз , намуссуз , о чиркин инсан .

Нийәти гәлбиндә галды онларын .
Халғыны севмәйән о , алчагларын .
Кечди гыш баһара , яхынлаштыг биз .
Құл ачды , севинди бизим гәлбимиз .

Һәйдәр ачды бизә ени сәһәри .
Гурттарды халғымын һәр дәрди – сәри .
Чан верди енидән Азәrbайчана .
Азадлыг бәхш этди һәр бир инсана .

Севинди инсанлар , севинди достлар .
Ачды чичәкләнди көзәл арзулар .
Ким севәр туфаны , ким севәр гары .
Элләр сәндә көрдү , сәндә баһары .

Өз ана юрдуну севирди Һәйдәр .
О, ачды бизләрә ени бир сәһәр .
Севинди , инсанлар құлду инсанлар .
Һәр дәни инсанын арзуласы вар .

Җәннәтә дөндәрди Азәrbайҹаны .
Тарихә язылды шәһрәти шаны .
Элләр севир сәни , эй бөйүк ата
Тәзә һәйат вердин , сән кайната .

Илһам давам эдир , сәнин йолуну
Севир бүтүн халглар Һәйдәр оглуну
Онунла чатмышыг қөзәл һәйата .
Чатмышыг , шәнлийә , тойа бусата .

Илһам көнәш кими парлаир ердә .
Онун шәфәги вар нурлу сәһәрдә .
Сән кәлдин юрдума гәсәбәмизә .
Сәвинчләр бәхш әтдин өрәйимизә.

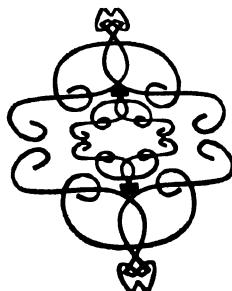
Севир , халгым сәни , эй әэзиз инсан .
Өрәйин тәмиздир , гәлбин меһрибан .
Бүтүн өлкәләрдә танытдын бизи .
Севирләр инсанлар , инанын сизи .

Эй мәним юрдумун севимли оглу
Гәлбин мәһәббәтлә долудур – долу
Яшат инсалары өрәйим – чаным
Гой нура бүрунсүн Азәrbайҹаным .

Өвладынам эй вәтән
Һара кедиб дайансам .
Сәnsiz кәзиб долансам .
Ган сызылар көзүмдән .
Сән мәнимсән эй вәтән .

2013

Израил

" ВӘТӘН СЕВКИСИ "

Дүнйаны һәр инсан , тәрк әдиб кедир .
Көрән бир ядикар галармы мәндән .
Бу күн биз варыгса , сабаһ ким билир .
Я , өләр ядаки , галачагам мән .

Йорулдум дүнйанын бу кедишиндән .
Думанлар , чискинләр , көзләйир бизи .
Кимин хәбәри вар , өз кәлишиндән
Сон көнләр , сон saat изләйир бизи .

Ахыр кедәчәйик билин дүнйадан .
Сөјлә бир йадикар , галармы сәндән .
Нә олсун зөвг алдын , құллұ баһардан .
Гуртара билдинми гәмдән нискилдән .

Сән нечә яшадын , өзүн биләрсән .
Мәним өрәйимин арзулары вар .
Инан , мәсләкимдир һәр заман вәтән .
Орда мәним халгым өз анам яшар .

Ананы вәтәндән айыран олмаз .
Нечә яшайачаг вәтәнсиз ана .
Вәтән севкисиндән , бир инсан доймаз .
Гурбанам анама азәrbайчана .

2005 Израил

" Вэтэн һэсрэти "

Кечдийим йоллардан кечирмэ мэни .
Мэн галхмаг истээрэм , уча даглара .
Чүйүр , чэйранларын ана вэтэни .
Бахмаг истэйирэм о , яйлаглара .

Көрэrsэн орада нечэ мэнзэрэ .
Сэрин булагларын , суйндан ич сэн
Дарыхма биз галсаг , орда сэhэрэ .
Бу ерин этриндэн дойа билмээсэн .

Гудайалын сулары ахыр хэзэрэ .
Суйунда өзүрлэр хырда балыглар .
Дүшүнсэн һэр шейи алсан нэзэрэ .
Дейэрсэн бу юрдун һикмэтлэри вар .

Нечэдэ көзэлдир , бу гайалыглар .
Мөчүзэ ярадыб тэбиэт бурда .
Гышын , гыш ери вар , баанаин баhар
Нич кими гоймайыр , бу торпаг дарда .

Мэн бурда догулдум севинирэм мэн .
Анамын мэзары , бу торпагдадыр .
Яныграм узагам эй вэтэн сэндэн .
Инан ки , өрэйим ahy – зардадыр .

2011 Израил

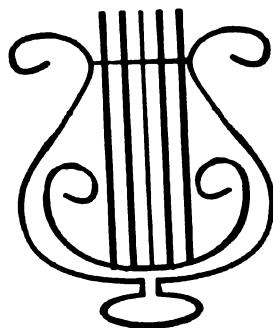
Итэн шеирлэримдэн ?

Хашбэтдир севкидэн илһам алалар .
Бәдбәхдир тез солуб хәзан оланлар
Ган ичир , ашичи ерсиз гынанлар
Көзләри һәсрәтлә баханлар көрдүм

Ядикар галыбдыр бизә мәчинундан
Яра өз чаныны , эйләмәк гурбан
Юсиф айрылмазды неч Зүләйхадан .
Йолунда боранлар , туфанлар көрдүм

1960

Губа

" Өлдүрмәзләр севәни "

Мәни узаг атма сән
Кәл қунаһа батма сән .
Өзкә ләрә сатма сән
Сәни севдим сев мәни
Өлдүрмәзләр севәни

Баһар keletal гыш keletal .
Көйләрдән яғыш keletal
Бил һамыйа хош keletal
Сәни севдим сев мәни
Өлдүрмәзләр севәни

Яш ахытма көзүндән
Чыхма көзәл сезүмдән .
Гуртар мәни өлүмдән .
Сәни севдим сев мәни .
Өлдүрмәзләр севәни .

Мәни гәмдән узаг эт .
Ким истәмәз сәадәт .
Гәлбимдә вар мәһәббәт .
Сәни севдим сев мәни
Өлдүрмәзләр севәни

Бинямин хәстә ятар .
Сәнсиз гәмләрә батар.
Севсән мурада чатар .
Сәни севдим сев мәни .
Өлдүрмәзләр севәни .

Израил 2010

" Вәтән hәсрәти "

Гәлбимдә мин чүрә ,од вар алов – вар .
Өрэйим алышыр янырам , инан .
Гаралыр пуч олур көзәл арзулар .
Элә бил од тутуб , яныр бу чаһан .

hәсрәтәм өзүнә hәсрәтәм вәтән .
Кечәләр , хәлвәтдә көз яшым ахыр .
Мән дойа билмәрәм , heч заман сәндән .
Өрэйим сәнинчүн яман дарыхыр .

Доғулдум шаһ дағын әтәйиндә мән .
Гудайалын сойундан дойунча ичдим .
Даддым бу торпағын hәр немәтиндән .
Мәйвәли бағларын ичиндән кечдим .

Инди мән узагам , узагам сиздән .
Налә чәкиб , hәр ан , ағлайыр балан .
Бу нискил , чыхмаз heч бил өрэйимдән
Севинә биләрми , вәтәнсиз галан .

Тале узаг атды мәним дашымы .
Элдән айры дүшүб , дидәркин олдум .
Кәлин сиз , сормайын мәним яшымы .
Этирсиз күлләр тәк , саралыб солдум .

2010 Израил

Тұлқу вә гурд

тәмсил

Емәк кәзирди тұлқу ачымышды о яман .
Йол кедә билмәйирди айаглары ачындан .
Дурду аяға бирдән , башлады о , кәzmәйә .
Аз галмышды , бу hәйван инанын ки , өлмәйә .
Көрдү ағач янында бир тикә бөйүк әт вар .
Ач оланлар смәкчин , шадлышындан аглайар .
Башлады о, емәйә гүурланды , севинди .
Деди бу әт парчасы өзкәнин йох мәнимди .
Бу вахт көрдү вәһши гурд яхынлашмышдыр она .
Вәһшиләр ач, тох билмәз кирәрләр мин бир дона
Тұлқүйә гаппаз вуруб , алды әти әлиндән .
Тұлқу налә чекирди од чыхырды белиндән .
Деди , бу әт мәнимдир , нәйә алдын әлимдән .
Мән ач галсам өләрәм сәнки , буну билирсән .
Кет гәбрини газ деди ат өзүнү сән ода .
Көчлүләр яшайашаг , сиз билин ки , дүняда .

Израил

" Севин инсалары "

Эй көнәшим эй айым ишыг сачын ерләрә .
Һәрарәт бәхш әдин сиз о , донмуш өрәкләрә .
Алаһын адын тутуб , аллаһызың оланлар вар .
Өзүнә сәрвәт истәр , өзкәйә газар мәзар .
Кәл чох гуурланма сән , инсаны севәр инсан .
Кимсә гуртара билмәз , ҹәнәндәмин одундан .
Бил өрәйин дашдырса , кәл йумушалт сән ону
Фәлакәтдән узаг дур , кәл азма сән йолуну .
Аллаһын сәбри чохдур , о , тәләсмир о , билир .
Һәр инсанын пайыны о , вахтында құндәрир .
Сән өзүн билмәлисән һәйат кәлди – кедәрдир .
Касыбын әлиндән тут , кәл сән ону севиндир .
Инсан йаранмамыштыр , кимсә күми өлдүрә .
О , яранмыш инсаны севиндирә қулдүрә .

Израил

" Мән еһуди дөғулмушам "

Инди билдим ки , анадан еһуди
Дөғулмагда бир күнаһ имиш .

Меһти Һұсәйин
Абшеран романындан .

Аллаһ рәһмәт әләсин о , Меһти Һұсәйинә .
Билин ки , сиз һәйранам онун тәмиз гәлбинә .
О , севирди инсаны , севирди һәр милләти .
Һәр милләтә һәр халга , варды онун һүрмәти .
Ишыг сачан о , күнәш онун гәлбиндә имиш .
Өмүрүнү қөнүнү инсана һәср әйләмиш .
Илham алмыш баһардан о баһар оғлу иди .
Гәлбинин севинчини инсана бәхш әдирди .
Көр нечә дә янырды одланырды о , инсан .
Нетлерин яратдығы бу ганлы вурушмадан .
Чаван идим охудум " Абшерон " романыны .
Гочаланда язмышам бу гәмли дастаныны .
Язмасайдым мән онда , раһатлығ қөрмәз идим .
Мәзарда да инан ки , бу дәрдә дүзмәз идим .
Һәр инсаның өрәйи , һәр инсаның гәлби вар .
Чичәкләнсін құл ачсын , өрәкдә хош арзулар .
Сиздә севин инсаны Меһти Һұсәйин кими .
Бу дүнийада һич кимин , галмасын дәрди гәми .

2012 Израил

" Билин баһар гәдрини "

Кәл әй баһар ишыг сач , бу торпаға бу ерә .
Әтириндән бәхш элә , бу ачылан сәһәрә .
Гой севинсін инсанлар , гыш гурттарыб яз кәлир
Баһарын гәдрини құнәш сәвәнләр билир .
Чан верирсән һәр заман , чичәкләрә құлләрә .
Йол ачырсан инан ки , гаралмыш құнұлләрә .
Құсулуләр барышыр , баһар әтри көрәндә .
Говұшур той бусата шәһәрләрдә , кәнтләрдә .
Әй өмрүмүн баһары әй құнәш өзлү пәри .
Нә көзәлдир , нә хошдур , һәр баһарын құнләри
Кул ачылыр эл құлұр , севинирләр инсанлар .
Нечә дә мәлаһәтли яранмысандын әй баһар
Сәнин гүдрәтин чохдур инанырам мән сәнә
Өмрүмдән chalайардым , бачарсайдым өмрүнә
Кечиб өмрүмүн чоху өткөннен үзаглашыб .
Көрдүйүм ахан чайлар инанки , сусузлашыб .
Тәбиәтин һүкмү вар , инчимирәм мән ондан
Бир құн һәјата кәлән , бир құн кедәчек инан

Израил

" Севәсән кәрәк "

Енә кечдин гаршымдан , кәдәрли гәмли идин .
Азыб hara җедирсән сән бу һәйат йолуну
Бир заман сән гәлбимә севинч вердин нур
вердин
Тумарлайыб өпүрдүн , сән өзүмү бойнуму

Күсүб hara җедирсән , анламырам мән буну
Мән ки , сәни севирәм , инан аллаха әй яр .
Кәл енәдә бойнума сал о инчә голуну
Гәлбимиз нурла долсун , чичәкләнсин арзулар .

Бу дүньяда севәнләр чох олуб , сән билирсән .
Мурадына чатмайан , вахтсыз җедиб дүнядан .
Әйәр мәни тәрк әдиб сән яныма кәлмәсән .
Өрәйим од тутачаг , ер исланар ганымдан .

Алданыб мал - дөвләтә кәл гошулма сән она .
Һәрапәт қөзләмә сән гарлы гыш ахшамындан .
Көз яшымы ахыдыб галарам яна – яна .
Ким хейр күрүб дүньяда йолларыны азандан .

Севикинин йолларындан шаирләр чох языблар .
Көр нечә дә севирди , Лейли өз Мәчнуну
Севикисиз бил ки , һәйат бир мәзардыр бир мәзар
Севәнләр севәчәкләр , онлар азмаз йолуну

2012

Израил

" Шаирләрин һәйкәлләри "

Чохдур ер үзүндә нә гәдәр шәһәр .
Һәр ерин бир чүрә мәлаһати вар .
Гар яғыр , ачылыр ишыглы сәһәр
Кәзир , мәгрур – мәгрур бурда инсанлар
Өрәкләр ачылыр инсан көрәндә .
Чохалыр һәр яна қәлиб - кедәндә .
Көлур инсан гәлби , билин севинчдән .
Өрәк нура дүнүр һәй баҳдыгча мән .
Нәчәдә қөзәлдир ачылан сәһәр .
Көйләрдән нур йағыр торпага инан .
Санки агры итир инсан чанындан .
Кәзир гуурланаңыр , кәзир бәхтәвәр .
Нечәдә шириндир бу һәйат мәнә .
Сәадәт бәхш әдир инсан гәлбинә .

Аллаһ яраданда бил инсанлары .
Хош күн көрмәк үчүн ярадыб инан
Ким севмәз һәйятда нурлу баһары .
Она ким эйләмәз чаныны гурбан
Сәадәт севинчдир инанын ки сиз .
Долар мәһәббәтлә сизин гәлбиниз
Долар гәлбинизә бил баһар этри
Севиниб атарсыз , һәр дәрди – сәри
Бәхтәвәр инсана нәйнәр туфан –гар
Ишыглы йоллара , гаранлыг нәйнәр.
Севинин ачылыб бәхтәвәр сәһәр .
Нур сачыб гәлбләрә қөзәл арзулар
Әй бәхтәвәр инсан әй әэзиз инсан .
Һич ким дойа билмәз ана торпагдан .

Инди мэн сөз ачыб өз вэтэнимдэн .
Билин ки , ачырам тэмиз гэлбими .
Бу һэйат сэһнэдир , кэлиб – кедэрсэн .
Сизинлэ ачырам мэн сэһэрими .
Бу күн Бакидэйэм Баки , мэнимдир .
Баки ана юрдум , бил мэскэнимдир .
Баки вэтэнимин мэркэз шэһэри .
Бакидир гэлбимин чаны , чийэри .
Мэн дойа билмэрэм ана торпагдан .
Севинчим билин ки , көйлэр гэдэрдир .
Көзэл күчэлэри кээзирэм бир – бир .
Өрэйим севинир өз гүруумдан .
Билин гардашларым , билин бу һэйат .
Аллаһдан верилиб , бизэ мүкафат .

Бахыб Низаминин мэн һэйкэлинэ .
Баш эйиб хэйала далмышам инан .
Һэйранам мэн онун , тэмиз гэлбинэ .
Она гибтэ эдир бүтүн бу чаһан .
Нечэ севмэсинглэр , сиз дейин буны
Вэтэниин севимли әзиз оглууну
Онун һэр сөзүндэ бир һэйат вардыр .
Билин онун гэлби нурлу баһардыр .
Одур , севиндирэн одур , қулдүрэн .
Инсана хош һэйат дилэйр билин .
Ағыл дүньясыны ондан өйрэнийн .
Онун һэр кэлмэси кэлир орэкдэн .
Севин , бу инсаны севиниз ки , сиз .
Һэйат шэфэгийлэ долсун гэлбиниз .

Ичэри шэһэрин гапыларында .
Догма шэһэrimин тарихи вардыр .
Мүһтэшэм диварын бил ки , янында.
Сабирин һәйкәли өрәк гопардыр .
Хәйала далмышдыр енә о , инсан .
Әзаблы күnlәри , чыхмыр ядындан .
Әдир чаһаләтә инан ки , нифрәт .
О , тата билмәди , бир ан сәадәт .
Одланды о , инсан янды о , инсан .
Наданлар элиндән гачды , узага ,
Гәлбиндән од алов һәй яга – яга .
Рahатлыг тапмады – тапмады бир ан .
О , өз миләтини халгыны севди .
Һайыф ки , дүняды бир күн көрмәди .

Аглама ,өрәйим , янма өрәйим .
Бу дәрди , бу гәми , гәлбиндән чыхар .
Көрәндә һәйкәли чохалыр дәрдим .
Көз яшым дайанмыр , һәй ахар –ахар .
Севирәм мән ону ,севирәм инан .
Онун яратдыгы һәр гәмли дастан .
Надан инсанлара бир зәrbә иди .
Халгына өмрүнү о , гурбан верди .
Нечә сәйләйим мән , нечә дәйим мән .
Онун гәлбиндә ки о , яралары .
Чаһәләт дүврүнүн о алчаглары .
Одлар чыхарырды онун гәлбиндән
Оса дик тутурду башыны һәр ан
Онун һәр кәлмәси үсйанды – үсйан .

Онун гэлбиндэйди билин сэадэт .
Халгына вермэйэ о чан атырды .
Наданлар эдирди она хэйанэт .
Күнэш дэрдэ душуб чох вахт батарды .
Шэриклэр аз иди онун дэрдинэ .
Зэрбэлэр чох дэйди онун гэлбинэ.
Ярайды өрэйи , ярайды өзү
Чанил инсанлара зэрбэйди сөзү
О , раhat олмурду , язырды hэр ан .
Зэрбэ эндиртирди о , чаалэтэ .
Инсана эдилэн бу хэйанэтэ .
Раhatлыг көрмэз hеч hэр дани инсан .
Белэйди о , дани о бөйүк сабир .
Охуйун , йохлайын онлары бир – бир .

Мэним бир сэхвим вар , билин дуняда .
hэр ердэн тэлэсиб кедирэм инан .
Я машынла кедим , яда пийада .
Санки , түкулэчэк кэйлэрдэн туфан .
Өмүр аз , бу hэйат йоллары чэтин .
Мин дэрди гэми вар , hэр бир миллэтин .
Чох заман галырыг йолларда ялгыз .
Өрэклэр од тутуб яныр арамсыз .
hэйат мүчүзэдир , инанын мэнэ .
Дэйир башымыза надан дашлары .
Ахыр көзүмүзүн , ганлы яшлары .
Кэлмэйир бир инсан бил күмэйинэ .
Белэдир бу hэйат , дарыхма гардаш .
hэр яна сулар тэк , сэн ахма гардаш .

Мұвзумдан чох узаг олмушам инан .
Тахсыр мәндә дейил өрәйим яныр .
Яхшы инсанлары кәзиrәm hәр ан .
О , са гачыр мәндән узаг даяныр .
Беләдир hәйатым , беләдир аным .
Дарыхыр мәним тәк , мәним дастаным .
hәйат йолларында мән азмамышам .
Гаранлыг йолларда бил чашмамышам .
Севирәм юрдуму , элими билин .
Вәтәnsиз нә лазым мәнә бу hәйат .
Бакыдә горулан бу той бу бусат .
Севинчи нурудур , бил өрәйимин .
Вәтәnә халғына , ким этсә нифрәт
Тапмаз бу дүняда , билин сәадәт .

Чевириб мөвзумун aһәnкини мән .
Башга бир йол илә апарым сизи .
Кечирәм севимли бәш мәртәбәдән.
Көзәллик шад эдәр бил гәлбинизи
Физули hәйкәли дайаныб бурда .
Драм тиатрын дүз габагында .
Элині өзүнә дирәйib шаир .
Көрән нә дүшүнүр . нә кәзиr маһир .
Бәлкә никарандыр көзәл Ләйлидән .
Дейәсән Мәчнуну дүшүнүр енә.
Долубтур дәрдү – гәм онун гәлбинә
Бунларын дәрдини чәкир өрәкдән .
Чиркин чаһалатә нифрәт эдәрәк
Яныр ода дүнүр , онда ки өрәк .

Бәлкә яда салыб о , көзәлләри .
Бәдбәхт оланлар үчүн көз яши түкүр .
Унуда билмәйир о , дәрди – сәри .
Бу дәрд , бу гәм онун гәлбини сүкүр .
Көрән нә дүшүнүр , бу даһи инсан .
Нәчәдә күсмүшдүр , кечән дөврандан .
О , нифрәт эдәрәк , зүлмәтә ода .
Хош құн құрмәмишдир инан дүняды .
Бахыб аглайырды о , көзәлләрә .
Чаһаләт вермирди онлара аман .
О , надан инсанлар гопардыб туфан .
Зәрбәләр вуурруду бил , севәнләрә .
Оса көз яшыны ахыдыб һәр ан .
Язырды мәһв олан , Лейли – Мәчнундан

Будур фикирләшир енә сәнәткар .
Өзүндән көзүндән гәмләр түкүлүр .
Гәлбиндә алов вар гәлбиндә од вар .
Чәһаләт күчлүдүр өрәк сөкулүр .
Чохдур бу даһинин , дәрди – кәдәри .
Гәмләр дүнясында кечир қүнләри .
Нә гәдәр этдиլәр она хәйянәт .
Дүзә билмәди о , этди шикает .
Чәһаләт дүнясы , шикает билмәз .
Зәһәрлә долудур бил , өрәкләри .
Онлар анламазлар , һәр дәрди – сәри .
Йыхылан инсана қүмәйә кәлмәз .
Беләдир чаһаләт дүнясы билин .
Онлара әбәди өлүм көндәрин .

Бир багын янында дурмушам достлар .
Чичækлә долудур , бахсан hәр яна .
Күлүр фәрәhlәнир бурда инсанлар .
Гурбанам вәтәним Азәrbайчана .
Бурда бир hәйкәл вар даг кими дуруп .
Санки о , диридир . өрәйи вуур .
Онун өрәйинде вардыр сәадәт .
Гәлбиндә долудур халга мәhәббәт.
О , севиб вәтәни Азәrbайчаны .
Вургундур бу даشا , торпага инан .
Языб яратмышдыр , нә гәдәр дастан .
Кәзиб нәгмәләри бүтүн дүняны .
Вурғундур Сәмәдим инан вәтәнә .
Сәадәт диләйир қәлиб – кедәнә .

Бахыб фәхр эдиrlәр она инсанлар .
Вагифин сөзләри дүшмүр дилләрдән .
Бахыб көз яшлары түкүр аналар .
Санки од түкулүр инсан гәлбиндән .
Сәмәдим тез кетдин инан дүнядан .
Сән ки , доймамышын ана торпагдан .
Нәйә тәләсмисән , нейә кетмисән .
Сәнә мән верәрдим инан өмрүмдән .
Сәндән өйрәнмишәм ше'ри – сәннәти .
Сәnsиз нәдир сәннәт , инан билмәздим .
Бил ки , бу йоллардан қәлиб кечмәздим .
Сән вердин гәлбимә күчү гүввәти .
Әй ярадан инсан әj даһи инсан
Нә гәдәр hәјат вар јашајачагсан.

Фәрһадын құлұнқұ , ярыр даглары .
Низамидә бахыб фәхр эдир она .
Кәзіб йорулмадын сән бу йоллары .
Билирәм вургунсан өз торпағына .
Севмисән юрдуну Азәrbайчаны .
Онун тәк севимли бир торпаг һаны .
Бурда докумушам , севинирәм бил .
Гәлбим бу торпагдан айрылан дейил .
Сән дә яшамысан бизим Губа да .
Языб яратмысан әй даһи инсан .
Гүдрәтин бәйүкдүр сән мәнә инан .
Айаг изләрин вар элдә – обада .
Нә гәдәр бәхтәвәр бир инсанам мән .
Вургун илһам алмыш өз вәтәнимдән .

Гәлбимдә инанын дәрду – сәрим вар .
Яза билмәдим мән чох шаирләрдән.
Йохдур өмрә күнә йохдур эңтібар .
Мүһләт истәйирик , һәр кәлән күндән .
Өмүр кәлиб кечир , ахар су кими.
Накам инсанларын арзусу кими .
Яныр өрәйимиз , яныр чанымыз .
Галмыр бу дүниайа эңтибарымыз .
Һәр инсан дүнядан кәлиб кедәчәк .
Көрән бир ядикар , галармы ондан .
Дилләрә дүшәр ми яздығы дастан .
Һәйат чох узундур , өмүрсә көдәк .
Белә ярадыбыр ярадан бизи .
Узада билмәрик биз өмрүмүзи .

Гәлбимин одуну сөндүрэ билмәз .
Бүтүн кайнатын инан сулары .
Кечән күнләримиз . бир дә көрүнмәз .
Йохдур бу дүньянын бил эңтибары .
Ган ичиб , кедибләр , намәрд инсанлар .
Мүшфүги , Чавиди ода салдылар .
Дани инсанлара бәһтан атараг .
Чәкдиләр онлара нечә чүрә даг .
Чавиди мәһв этди сибир чүлләри .
Мүшфүгү өлдүрдү намәрд күлләси .
Чыхмады онларын бир даһа сәси .
Бир дә көрмәдиләр нурлу сәһәри .
Янды өрәйимиз , янды гәлбимиз .
Матәмә гәрг олдуг инанын ки , биз .

2012

Израил

" һәмишә севинәк "

Көзәл гыз , бәзәнибара кедирсән .
Сән кедән ерләрә мәни дә апар .
Севирәм мән сәни өзүн билирсән .
Сәнсиз бил өрәйим дәрд – гәмә батар .

Мәһәббәт күнәшин нуруна бәнзәр .
Мәним өрәйимә шадлыг бәхш элә .
Сәвәнләр һәр дәрдә һәр гәмә дүзәр .
Вафасыз олма сән дүшәрик дилә .

Лейли өз чаныны әйләди гурбан .
Өзкә бирисинә күнүл вермәди .
Ахтарыбыз кәзирди Мәчнуну һәр ан .
Заман өрәйини гәлбини дидди .

О , өлдү әһдинә хайн чыхмады .
Әбәди яшатды бил мәһәббәти .
Тарихә язылды онларын ады .
Дилләрдән дүшмәди сөзу сәбәти .

Әй мәним өрәйим әй мәним чаным.
Гәлбимә нур чилә нурлу баһар тәк .
Тәмиздир гәлбимдә мәним вичданым .
Бу көзәл дүняда севинәк қуләк .

2012 Израил

Ай Заурун өрэйи яныр

Заур апармысан чох верилишлэр .
Гәлбиндән сөзләрин яг кими ахыр .
Элә бил нур сачыр ишыглы сәһәр .
Инсанлар фәрәһлә экрана бахыр .
Сәни көзләйирләр , чох нәгмәкарлар .
Инан ки , әзүндә һәйат этри вар .
Ағзындан түкүлүр бал кими сөзләр .
Севинир , шад олур нә гәдәр өзләр .
Нечәдә шириндир , сөбәтиң сөзүн .
Гәлбләри охшадыр инан сән мәнә .
Сәадәт бәхш эдиг инсан өмрүнә .
Севинир өрәйин , севинир көзүн .
Шадлыгы бәхш эдиг , өрәкләрә сән .
Онлара гошулуб сән дә көлүрсән .

Гәлбимдә демәйә нечә сөзүм вар .
Сорушмаг истәрәм , онлары сәндән .
Өрәйим од тутуб инан ган аглар .
Чыхмыр кәрдүкләrim , бил өрәймдән .
Будур кимсәсизләр әвиндәсән сән .
Онларла дайаныб , сәбәт эдирсән .
Сорурсан ушагдан , һардадыр анан .
Кәлирми , янына өз догма атан .
Ушаг кәдәрләниб бахыр кәйләрә .
Бир чаваб вермәйир , вермәйир сәнә .
Санки , нифрәт эдир өз талейинә .
О , әйир башыны , бахыр ерләрә.

Көрүрәм көз яшы түкмәсән дә сән .
Ганлы яшлар ахыр сәнин гәлбиндән .
Башга бирисинә яхынлашыб сән .
Бахырсан өзүнә гәм , чәкә – чәкә .
Сән онун гәлбиндә нә вар билирсән .
Сорурсан өрәкдән яш түкә – түкә .
Балам һич қәлиб ми анан янына .
Голуну салыб мы сәнин бойнуна .
Бир ил бундан габаг қәлмишди бура .
Дикмишәм қезүмү кедән йоллара .
Йолуну қөзләрәм көрүнмүр даһа .
Өрәйим истәйир инан анамы .
Она мән верәрәм бил ки , чанымы .
Һәр ваҳт ялварырам бөйүк аллаһа .
Кәтириң сән , анамы мәним яныма .
Дойунча гой баҳым әзиз анама .

Билирәм нә үчүн , тез кетдин ордан .
Бу дәрдә бу гәмә , дүзә билмәдин .
Бәзи инсанларда галмайыб вичдан .
Бир даһа экранда сән көрүнмәдин .
Билирәм бу дәрдә дүзмәдин гардаш .
Дайана билмәди қөзләриндә яш .
Шишмишди өрәйин , шишмишди өзүн .
Элә бил , гаралыб галмышды қезүн .
Мәним дә өрәйим һәй , яна – яна .
Гәмләрә батмышды бил сәнин кими .
Дәрдләрә салмышды бил өрәйими .
Аз галды , өрәйим , яна , одлана .
Гәмләрә гәрг олдум , инанын ки , мән .
Бәдбәхт ушагларын фәлакәтиндән .

**2011 Израил
Аглайыр гәләм**

Инчийиб гәләм мәндән .

Яш ахыдыр көзүндән .

Сордум нәйә агладын .

Өрәйими дагладын .

Данышмады о , гәләм .

Бахдым она чәкдим гәм .

Бирдән дилә кәләрәк .

Көзүндән яш түкәрәк .

Деди һара қедирсән .

Өрәйими өзүрсән .

Язырсан қөзәл гыздан .

Ишыг сачан улдуздан .

Кәл узаг дур Мәчинундан .

Бәсdir яздын онлардан .

Кәл сөзә бах сән инан .

Кечмә надан йолудан .

Чәһаләтдән узаг дур .

Бу йол надан йолудур .

Яз инди ки , замандан .

Ениләшән дуврандан .

Көр нә әдир инсанлар .
Кимә баш эйир онлар .
Кими – севир кими йох .
Бири ачдыр , бири тох .

Кәл тут ачын әлиндән .
Нур чилә өрәйиндән .
Гой севинсин инсанлар .
Намуслу өвлады вар .

Эй өрәйи меһрибан .
Бәсдир , яздын Мәчинундан .
Кәйдән одлар түкүлүр .
Өрәйимиз сөкүлүр .

Яныр сәһралар дүзләр .
Гаралыб галыр көзләр .
Яса батыр аналар .
Дәрдә дүчар оланлар .

Әрәб сәһраларында .
Дөшүб инсанлар ода .
Яндырылар , онлары .
Итибидир вичданлары .

Бир күмәйә кәлән йох .
Аглайан чох өлән чох .
Көрән һардадыр онлар .
Нәйә ятыб инсанлар .

Израил

Севинәк күләк

Дагларын башында думан гар олур .
 Өшүйүр өрэйи бил инсанларын .
 Хәзанды яргалар саралыб солур .
 Көрүнмүр этири , нурлу баһарын .
 Сән горхма әзизим туфандан гардан .
 Севир инсанлары , бөйүк ярадан .
 Яшадыр инсаны әзизләйәрек .
 Күнәшә бәнзәйир , ондаки өрәк .
 Сәнин гәлбиндә ки сәадәти сән .
 Чала өрәймә әй севкили яр .
 Күл ачсын , гәлбимдә бөйүк арзулар .
 Севирәм , мән сәни инан өрәкдән .
 Сәнсиз бу дүйнаны нейнәйирәм мән .
 Кәл гурттар әзизим , мәни өлүмдән .

Кечәндә янымдан , һәй сүзә – сүзә .
 Бахыб севинирәм әй көзәл мәләк.
 Элә бил кечәләр дүнүр көндүзә
 Нурлара гәрг олур мәндә ки өрәк .
 Севирәм мән сәни әй көзәл ярым .
 Эй мәним күнәшим нурлу баһарым .
 Нә үчүн сән мәндән узаг кәзирсән .
 Өмрүмә күнүмә зилләт верирсән .
 Севәнләр , севәрләр , өләнә гәдәр .
 Яшайа билмәрәм мән сәндән айры .
 Гәлбимә вермә сән дәрди губары .

Гаралар көзүмдэ ачылан сәһәр .
Кәл инан сән мәнә әй көзәл мәләк .
Яшайаг дүниада севинәк күләк .

" Гошма "

Кәчәләр , күндүзләр кәлиб кечирләр .
Мәним өрәйими атма одлара .
Йухудан дуранда , инан сәһәрләр .
Дарыхыб дүшүрәм дәрдә губара .

Сәнсиз бу дүнианы нәйнәйирәм мән .
Севән узаг кәзмәз инан севәндән .
Зөвг ала билмирәм кулдән чичәкдән .
Билмирәм , башымы апарымара .

Эй мәним чичәйим , эй мәним күлүм .
Сәнсиз күлә дүнәр мәним өмүрүм .
Гаралар , күнәшим , гаралар күнүм .
Дүшәрәм туфана , дүшәрәм гара .

Баһарын әтриндән , әтир вер мәнә .
Чан гурбан эйләрәм , инан ки , сәнә .
Севән садиг галар , инан әһдинә .
Кәл вурма гәлбимә сагалмаз яра .

Биняминәм һәр әзаба дүзәрәм .
Сәнсиз Мәчнун олуб , чөлдә кәзәрәм .
Әлими дүниадан бил ки , өзәрәм .
Говушшур , сән мәни нурлу баһара .

2011

" Севин инсанлары "

**Инсанлар ән уча улдуз сизсиниз
Сиз олан зирвэйэ йүксөлэйдим мэн
Рәсүл Гамзатов ССРИ халг шаири**

Кәлин яхшы бахын сиз кайната .
Нечәдә көзәлдир , бу торпаг бу су .
Йол ачыр һәмишә тоя , бусата .
Севинир шад олур инсан арзусу .

Билин бу һәйаты ярадан , гуран .
Инсандыр гардашлар , инанын мәнә .
Дағытса һәр яны амансыз туфан .
Инсанлар қәләчәк бил күмәйинә .

Севин инсанлары , севин онлары .
Севинчлә долдурун өрәкләрини .
Узаг эт сән ондан , дәрди , азары .
Гарышла меһрибан диләкләрини .

Хор бахма инсана әзизим көзүм .
Йыхылан инсанын әлиндән тут сән .
Гуртaran дәйилдир , гәлбимдә сөзүм .
Инчимә эй инсан , бу сәбәтимдән .

2000

Израил

Эдәбийаты сөвәнләр .

Рафаэл Захария

Йусубов Низами

" Низами Қәнчәвиййэ "

Сән әй дәни инсан , әй бөйүк устад .
Сәндән галды бизә , бу шәһрәт бу ад .
Һәйат йолларыны қәстәрдин бизә .
Сәадәт бәхш этдин , сән өмрүмүзә .
Шаһлара дәрс вердин бил чәкинмәдән .
Горхмадын онларын ачы һүкмүндән .
Яздын яратдын сән һәр ахшам сәһәр .
Зәбт этдин аләми , қәстәрдин һүнәр .
Сәнин шәфәгингәндән , нур алыр инсан .
Гәлбләри зәбт әдән һәр дастанындан .
Нә гәдәр һәйат вар сәнин сөзләрин .
Севинчи нурудур , бил өрәкләрин .
Мәчнунун кечдийи гәмли йоллардан .
Яратдын нечәдә қәзәл бир дастан .
Инсанлар севдиләр , Лейли Мәчнуну.
Сәндән ойрәндиләр , мәһәббәтин йолуну
Сәни унутмаз һеч вәтәнин қәнчә .
Сәни яд әдәчәк онлар өлүнчә .

2001
Израил

" Касибин әлиндән тут "

Һәйат чох шириндир , дейир инсанлар .
Догру сөйләйбләр , әзизим көзүм
Нә хошдур , күнәшли чичәкли баһар .
Севинир өрәйим , севинир өзүм .

Һәрдән пәшманчылыг чәкирәм нәдән .
Өрәйим одланыр санки өлүрәм .
Илләр кәлиб кечир накам өмрүмдән .
Һич кәсә дәрдими дейә билмирәм .

Нечә дә яшасаг бу торпагда биз .
Никаран галырам бил инсанлардан .
Күчсүз инсанлара чатмыр әлимиз .
Бәзи өрәкләрдә олмайыр виҹдан .

Отуруб бир гоча өзүндә яра .
Йохдур бу инсанын һалына янан .
Дүшүбдүр өрәйи , дәрдә губара .
Истәйир түкүлсүн көйләрдән туфан .

Әй мәним баһарым , күнәшим инсан .
Күчсүз инсанларын сән тут әлиндән .

Бу һәйат кәләчәк , кедәчәк инан .
Сән она пай құндәр көлүшләриндән .

2001
Израил

" Ит вә Пишик " Тәмсил

Һәйэтдә кәзирди бир ит бир пишик .
Санки , чәкирдиләр әвләрә қәшик .
Ит бирдән айагын қейә атараг .
Истәди пишийә вурсун шапалаг .
О , гачыб орадан узаг дайанды .
Гәлбиндә бу итә нифрәт ойанды .
Ит енә кәләндә пишийә яхын .
Пишик нәләр этди , бир она бахын .
Галхды о , агача , сорушду итдән .
Нәйә әл галдырдын , құнаңсызам мән .
Өлдүрмәз һеч заман чанлы – чанлыны .
Нахаг ердә ичмәз онун ганыны .
Билирәм кәчүн чох гүввәтин чохдур .
Анчаг өрәйиндә мәрһәмәт йохдур .
Яшамаз дүняда гәлби даш олан .
Онлар узаг кәзир , һәյт йолундан .

2008
Израил

" Сәһәр ачыланда "

Сәһәр ачыланда құнәшин өзу
Күрүнүр қүйләрдә бир мәләк кими .
Нура гәрг әйләйир , дәрәни дүзү
Нечәдә шад эдир мәним гәлбими .

Әй ачылан сәһәр шәфәгләриндән .
Пайла инсанлара , шад олсун онлар .
Чыхарт нискилләрй өрәкләриндән .
Бәхш әлә онлара құзәл арзулар .

Севинин инсанлар құлсұн инсанлар .
Баһарда ачылан чичәкләр кими .
Гәлбимдә инсана мәнәббәтим вар .
Һәр заман шад олан өрәкләр кими .

Әй сәһәр боғурсан гаранлығы сән .
Құнәшлә гардашсан , севирсән ону
Һәр сәһәр сән она яхынлашырсан .
Салырсан , бойнуна сән өз голуну .

Яша бу дүнийада , әзизим , яша .
Сәнсиз кимә лазым , бу торпаг бу су .
Сәһәрим , құнәшим , яшайын гоша .

Севинсин , шад олсун , инсан арзусу

2010
Израил

" Мэһэббэт рүбаллэри "

Чохлары мей ичди мейханэлэрдэ

Кейфлэнди , амма ки , хэйям олмады

Мэммэд раһим

Халг шаири

Күнэш ерэ нур сачды .

Бүлбуллэр ганад ачды .

Мэнэ тэрэф кэлирди .

Севкилимара гачды .

Инсан истэр , инсаны .

Севэнэ верэр чаны .

Мэни одлара атма .

Кэл түкмэ нааг ганы .

Гурбан олум өзүнэ .

Додағына , көзүнэ .

Күнлүм сэни истэйир .

Бахма ядлар сэзүнэ .

Көзэллэр көзэлисэн .

Күлүшлү мэзэлисэн .

Чан истэ верим сэнэ .

Эшгимин әзэлисэн .

Яман олур мәһәббәт .
Сәнсиз йохдур сәадәт .
Көзүмдән кор оларам .
Этсәм сәнә хәйанят .

Гурбан олум баһара .
Севәни гоймаз дара .
Ишыг сач күнәш кими .
Дүшмә дәрдә азара .

Бәсдир йорулдум чәнан .
Дейишир дүнүр дәвран .
Әзаб вермә сән мәнә .
Хәстәйәм сәнсиз инан .

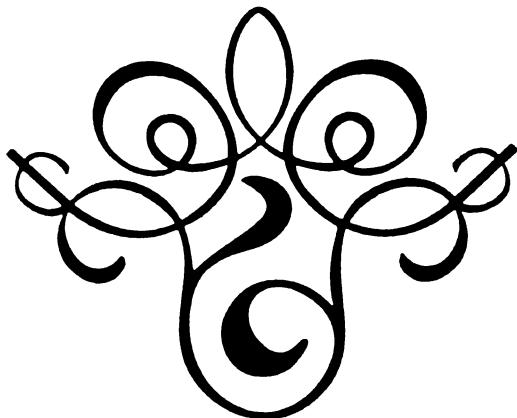
Кәл әлимдән тут әй яр .
Галмады , сәбри гәрап .
Өрәкдән севән инсан .
Кәзмәз ярындан кәнар .

Һәйат қәлди қедәрdir .
Дүшүнән дуян билир .
Мән зұлмәтә батмышам .
Кимсә құмәйә қәлмир .

Һардасан әй сәадәт .
Мән чәкирәм әзиййәт .
Йохдур ярыма дейән .
Этмә она хәйанәт .

Мэчнун чәфалар чәкди .
Дәрдән сәһрайа кетди .
О , Лейлини атмады .
Өмрүнүн сону етди .

2012
Израил

" Инсан дүшүнүр "

Кечэләр отуруб фикирләширәм
Нә тез кечди өмүр гочалырам мән
Түстүләр аловлар чыхыр гәбимдән .
Бу нечә һәйатдыр , нечдә билмирәм .

Мән нәләр этмишәм нә яратмышам .
Йохдур , бирчә сезүм , дүшсүн дилләрә .
Нур сачсын күнәш тәк о , күнүлләрә .
Гаранлыг йолларда , итиб батмышам .

Не олсун яшадын , бу дүняда сән .
Гәмли өрәкләрә ишыг сачдыны .
Онлара , гайнайыб сән гарыш дыны .
Пай верә билдинми һәр севинчиндән .

Сән кимин элиндән тутмусан сөйлә .
Нискил чыхартдыны . гәмли өрәкдән .
Һалыны сордунму , кәлиб кедәндән .
Өмрүнү кечиртдин нә чәүн белә .

Севиб инсанлары , әзизләсәйдин .
Дилләрдән дүшмәзді сөзүн сәбәтин .
Гәлбләрдә яшарды , бил мәһәббәтин .
Һәр ердә артарды , сәнин һүрмәтин .

2012
Израил

" Мэхэббэт шаири "

**Бу ше'р Яша Машияхова һэср олунур
Гыймайын шаирлэр
языгдыр дейэ**
**Ше'рин агладыгы бир
Көзэллийэ сэмэд Вургун**

Бил сэни доғанда меһрибан ана .
Шаир яранмысан өзиз гардашым .
Галмышам мэн сэнсиз бил яна – яна .
Дайанмаг билмэйир мэним көз яшым .

Сэний яратдыгын о , нэгмэлэрдэ .
Мэхэббэт одунун истиси вардыр .
Кэзир севкилилэр , сэни һэр ердэ .
Ахтарыр , тапмайыр , гэлби губардыр .

Мэхэббэт одуна янмасайдын сэн .
Өзүндэн һэмишэ гэм түкүлэрди .
Һэйата мэхэббэт дейиб қэлмисэн
Севэнлэр гэлбини , севэнэ верди .

Адын дүшмэйэчэк халгын дилиндэн .
Нечэ сэвмэсинлэр шаир оглуну .

Мэхэббэт од түкүду сөнин гэлбийндэн .
Янсанда азмадын , сэн өз йолуну

Һәмишә сэн язын тэмиз севкидэн .
Севкисиз һәйаты нэйнирэм дедин .
Горхмадын туфандан , гэмдэн өлүмдэн .
Чәкдийин ағрыдан һеч дейинмәдин .

Эй мәним халғымын шири Яша .
Сәнсиз дарыхырам инан сэн мәнә.
Бир күн өмрүм , көнүм чатачаг баша .
Инана билмирәм һәр кәлән күнә .

Гәдрини билмәди бә'зи инсанлар .
Кәзиб гуурланды мән варам деди .
Билмәди өмүрә йохдур әһтибар .
Билмәди бу һәйат , кәлди қедәрди .

Һамынын һәйатда сону олачаг .
Нә эдим инсанлар йол азмасынлар .
Түстү яя билмир , һәр заман очаг .
Ках , яныр , қаһдәки һәй , сөнүр онлар .

2009
Израил

" Бүлбүл вэ Гарга " Тэмсил

Будаглары кэзэрэк , сэс салырды нээр ерэ.
Гүруланыб , бахырды уча сонсуз күйлэрэ .
Охуйурду бу гарга мелаһэт йох сэсиндэ .
Санки , нэгмэ дейирди өлүлэр гэфэсиндэ .
Гулаг асан йох идй , онун гурултусуна .
Дуйуб бунлары гарга галмышды яна – яна .
Кэз яшны тукэрэк аглайырды о гарга .
Аз галмышды кэдэрдэн , алышмага , янмага .
Бүтүн гушлар охуйур , нээ алырлар нэгмэдэн .
Мэн нэ үнэ шийн этмишэм йохдур мэни динлэйэн .
Бу вахт бүлбүл көрүндү , охуду шэн нэгмэлэр .
Һамы , вэчдэ кэлэрэк , она саг ол дедилэр .
Гарга башыны эйиб аз галмышды өлмэйэ .
Санки дили кэсилиб сөз тапмырды демэйэ .
Инди билди сэсиндэ , йохдур азча мелаһэт .
Йохдур она бүлбүл тэк , көстэрсинглэр мэнэббэт

2010
Израил

"Вәфасыз олма "

Нәйә сән гәмләрә , батмысан ай гыз .
Нә үчүн , көз яшы түкүрсән көзәл .
Бахыб улдузлара айа арамсыз .
Түкүлүр үстүнә түкүлүр хәзәл .

Баһардыр ачылыб , күлләр чичәкләр .
Севинир , инсанлар , күлүр инсанлар .
Шадлыга гәрг олуб бүтүн өрәкләр .
Бах ннечә севинир , шад олур онлар .

Әйәр янырсанса әшгин одуна .
Өлүнчә әл чәкмә мәһәббәтиндән .
Кәр нечә вурулмуш Лейли Мәчнұна .
Севди һич горхмады билки , өлүмдән .

Мәһәббәт одуна янырса инсан .
Яныб күл олсанда , севәсән кәрәк .
Вәфасыз оланлар сән мәнә инан .
Нәйатда яхши күн һич көрмәйәчәк .

2012
Израил

" Қөнәшин сәһви "

Дүньяның кедиши йорубдур мәни .
Инсан сәһв бурахар , ким билмир буну
Тәбиэт гойнуна апарым сәни .
Көрәрсән онунда сәһв олдугуну .

Будур , күнәш чыхыр , наз верә – верә .
Ямачлар гойнуна чәкирләр ону .
Алғышлар күндәрир , торпаг көйләрә .
Ачырлар күнәшә онлар гойнуну .

Һүндүр тәпеләрә қенәш нур сачыр .
Дағларда бүрүнүр онун нуруна .
Нечәдә торпаға күнәш ярашыр .
Санки о сығышмыр өз гүрууна .

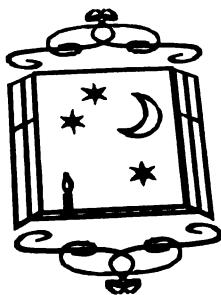
Һүндүрдә дайанан нә варса ердә .
Алырлар пайыны онлар күнәшдән .
Уча гайаларын инан күнчүндә .
Дайанан чухурлар , севинмир нәдән .

Онлар чухурларда күнәшә муһат .
Күнәш шәфәгини , көрмәйир инан .
Тапылмыр онларын дәрдинә әлач .
Нечәдә безмишдир , онлар һәйатдан .

Будур сәнин сәһвин бил әй тәбиәт .
Күнәшдән пай алмыр , бу чухур ерләр .
Күнәшсиз тәбиәт , тапмаз сәадәт .
Зұлмәтә гәрг олар нурлу сәһәрләр .

Бұтүн кайната сән нур сачырсан .
Гаранлығ ерләрдән узаг кәзмә сән .
Гәмли өрәкләрә дүзмәйир инсан .
Һәр ерә ишығсач шәфәгләриндән .

2008
Израил

" Ана һәсрәти "

Кәдәрлә долудур бир гызын көзү.
Бахырам өзүнә гәм боғур мәни .
Санки , думан алыб дәрәниң дүзү
Нечә баша салым билмирәм сәни .

Она дигтәт илә баҳанда инан .
Севинчдән бир нишан қөрмәйәксән .
Элә бил одларда яныр бу инсан .
Безмишдир бәлкәдә о , өз өмрүндән .

Бәлкә атыб ону севкили яры .
Өрәкдән севәнләр батар дәрд – гәмә .
Көрән нәдир бунун , дәрди – губары .
Бәлкәдә инанмыр , севән һәмдәмә .

Сордум янындаки бир көзәл гыздан .
Нәйә гәмә батыбын көзәл пәри .
Ода од түкәрәк инан ағзындан .
Деди вардыр онун , мин дәрдү –сәри .

Анасы рәһмәтә кедәндән бәри .
Дәрдә дүчар , олуб мәним рәфигәм .
Көрмәк истәмәйир , нурлу сәһәри .
Богубдур , гәлбини инан , дәрдү – гәм .

Ана һәсрәтийлә яныр бу инсан .
О , түкүр кечеләр көз яшларыны .
Көзләри ахтарыр анасын һәр ан .
Тапмайыр құнәшли нур баһарыны .

Аналар нә гәдәр , әзизсиниз сиз .
Сизи көрмәйәндә яныр өвладлар .
Һәр ан фәряд эдир бизим гәлбимиз .
Сәадәт тапмайыр , тапмайыр онлар .

Инди билдим о гыз нәйә гәмлидир .
Өлдүрәр инсаны , ана һәсрәти .
Билдим ки , нә үчүн о , кәдәрлидир .
Анасыз тапмайыр о , сәадәти .

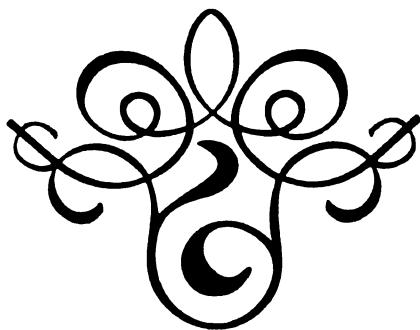
2012
Израил

Итмиш ше'рләримдән .

Яратмаг әшгидир өрәйимдәки.
Бәхтияр өмрүмүн бу кәнч чағында .

Сарсылмаз гүввәдир биләйимдәки .
Һәлә чох күнләр вар өмүр бағында .

1959
Губа

80

Эри hэзоб кэшэ хэлго

Кироши у салho , торикэ салho .
Э болэ домундэт анбара дулho .
Чум бэбэ – дэдэйho , э рэh домундут
Вамаси пойношу эхир вомундүт.

Э hилом винирүт , чэнгэдэ дэрдho .
Сухдүт э гэд аташ нэ омо мэрдho
Чум дэдэй тийи сохд hэрчной чумhорэ
Вир сохдүт нэ офдүт хубэ кукhорэ .

Хэлэфhой хүшдэрэ эрэh дэшэндүт .
Дүшмэ күчлү бирэ э хэлг нэ хэндүт .
Дэрзэй эн чумhойи и миллэт иму
Чэнгэдэ доf варафт эи хэлгиму

Нимис яра дэшэнд э дул инсонho .
Э тэhэр никэрэ рафт эз хори хунho .
Чэнгэдэ hэзобho кэширим бирор .
Шоhиди худойму У оффуррокор .

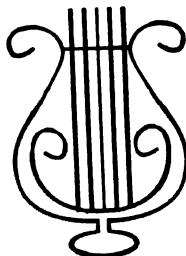
И дэрдэ э hилом йэкиш нэ дири .
Э хэлгмэ чэнгэдэ зулумho бири .
Вэнчирэт имурэ э тэhэр вишэ .
И корэ , ту эзйор hич мэвэдэшэ .

Винит чу һәзобһо кәшири хәлгмә .
Әйор офтөрә ки , сухдәни дүлмә .
Ә шигәм аташдә су қурдәм сухдәм
Чу сохум бирорһо пури дүлмә гәм .

Ә һилом иһтибор нисти чон бирор .
Имид бош ту әнчәг ә оғуррәкор
Күмәк бисто худо дошд мишләтмәрә .
Әзир пой нә дәшәнд у гийрәтмәрә .

Чәтини әри ту коф , нүвүстокор .
Һәзобһой һиломә мә кәш чон бирор .
Кирошди у рузһо әдурһо мунди .
Әдүл ту и дәрдһо әрчү домунди .

2005
Израил

" Ниинбу "

**Рафаил Узилов
Рафаил дэрзи**

Кэйки , ловту элов әнкәс вогоси .
Ә бийбофо дүлмә у қурд дәкәси .
Йә вәхт мийов мәрә хуно мигириси .
Ә горой ту расирокор ниинбу .

Йә кәм рачи һисти һәлә микәшди .
Шәнди орә нумә тәмиз һишиди .
Йә вәхт мийни ҷоһилиһош кирошди .
Һич ә руй ту дәниширокор нийнбу .

Сипи инбу муй ту мукуфи сәрә .
Кәс нийов әки ту вокуну дәрә .
Умоһой ту эйор мийори мәрә .
Әз мәш түре йор бирокор ниинбу .

**И ше'рә әримә хундәбу Рафоил
Әримә бурч данистүм ә китоб
Мә вәдәшәндүм
Бинямин Исаков**

**2014
Израил**

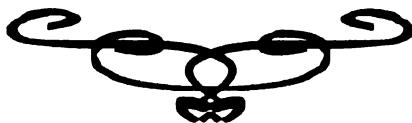
" Һенрих Һәйни "

Алман шайри
Һошир нә һони

Әкәр пул ту онбарикә .
Түрә кәнә мұдұт дан .
Әкәр кәмиқә кәмирәш .
Мәкүрүт әз ту ой надан .

Һ,они дара ту ә говорә .
Һиломә әз йор вәдәшә .
Уho мизұвү ә һ,илом .
Кирә пул һисткә һәмишә .

Азәrbайҹan дилиндәn тәрҹурмә эдән
Бинямин Исаков дыр .

Эри шоир Рашибил .

Рашибил бирор , әһилам иһтибор нист .
Чэнд инсанho өзи hилом зу рафди .
Jэзүгэ дэдэjho өри балаho кирист .
Эдүл үшү тичэ хэнчэр дарафди .

Баласүз нивүнү дэдэj хубэ руз .
Урэ өз и hилом рафтэ воистэ .
Мунди өри бала мунди тэмаруз .
Пури чумhojy hэрс өдэj киристэ .

Ө hилом нум нори ту рашибил бирор.
Лап кәми ө hлом тэмизэ дулho .
Нисти ө и hилом нисти иһтибор .
Зу рафтэ , пуч бирэ у ракэ күлho .

Настанүм коф офтэ чү нувүсүм мэ .
Чётини коф офтэ ту танистэни .
Аташhoj энhилом дэри ө дүлмэ .
Рузho зу кирошдэ , зуш варастэни.

Балаhoj ту эи hилом нум норут .
Эз јор нивадарај боhор сох өмэ .
Торикэ дүлhорэ үшүгho дорут .
Товуши эн uho омо ө кимэ .

2014
Израил

Шеирһој ғувури Хостәнүм түрә

Әз кимә тү рафтәнки .
Түсүз тәһио мундәнки .
Мәтүрә дир дирәнки .
Пара бирә и дүлмә .
Тү боһор сох ә күлмә .

Рузһојмә торик бирә .
Чуммә үшүг нәс дирә .
Әри түрә винирә .
Кумәк нисти һич әмә .
Тү боһор сох ә күлмә .

Мә ә боло домундәм .
Дүлмә пурى дәрд нә гәм .
Түсүз мә тәһио мундәм .
Дәс нәс кәндә гәм әз мә .
Тү боһор сох ә күлмә .

Бинеми ә дәрд дәри .
Әз у кирә хәбәри .
Түә әмә хәнчәр зәри .
Дорафт , домунд ә дүлмә .
Тү боһор сох ә күлмә .

2010

Израил

Нишәни јортүрә

Дәрдһој түрә ди мәрә .
Мә микәшүм һәммәрә .
Ә воjkәj дүл мираси .
Вокундикә дәрмәрә .

Әдәj сухдә и чунмә .
Зулум мә сох ту әмә .
Күшдәникә ту мәрә .
Әз дәсмә ки бәр мәрә .

И дәрд қурунә дәрди .
Мәчнүн ә сәһро мунди .
Чәнгәдә өофө кәшүм .
Түсүз сәркәрдән нүшүм .

Мәһәббәт дәрди –гәми .
Бијо мә сух Бинеми .
Тү ни шәни јортүрә .
Һәзоб докәз у түрә .

" Духдэр Гүбэји "

Чикэjmэ мэркэ вишэ .
Тү мэ бош хүрдэ шишэ .
Ө дүлмэ үшүг дэшэ .
Ө духдэрлэj Гүбэји .

Пуч сохди hүмүрмэрэ .
Нэ вокунди дэrmэрэ .
Ө кэс фурухди мэрэ .
Ө духдэрлэj Гүбэји .

И коф эз мэ јэдикор .
Ө hilom мэ сох боhор .
Ө hэммэ нист иhtiбор .
Ө духдэрлэj Гүбэји .

Түсүз рузмэ торики .
Дур нэ кэшдим эз eki .
Эхир рузhojmuники .
Ө духдэрлэj Гүбэји .

Бинеми хости түрэ .
Эрчү күшдэ тү урэ .
Кирим дэchoj ekiprэ .
Ө духдэрлэj Гүбэји .

2010
Израил

Китабын ичиндәкиләри

Содержание

Азәрбајҹан дилиндә ше'рләр

- 3 - Инсанлары сәвән шаир
- 11 - Яшадын кайнаты
- 15 - Атылмыш ушаглар
- 17 - Мәһәббәт гәлбдә олур
- 18 - Вәтәним губа
- 23 - Мәнидә apar
- 24 - Ики дост
- 26 - Чөрәк вер
- 27 - Қөзәлдири hәйат
- 28 - Мәним вәтәним
- 33 - ВӘТӘН СЕВ҆КИСИ
- 34 - Вәтән hәсрәти
- 35 - Итән шеирләримдән
- 36 - Өлдүрмәзләр севәни
- 37 - Вәтән hәсрәти
- 38 - Түлкү вә гурд
- 39 - Севин инсалары
- 40 - Мән ehуди доғулмушам
- 41 - Билин баһар гәдрини
- 42 - Севәсән кәрәк
- 43 - Шаирләрин hәйкәлләри
- 52 - Йәмишә севинәк
- 53 - Ай Заурун өрәйи яныр
- 55 - Аглайыр гәләм

- 57 - Севинәк күләк
- 58 - Гошма
- 59 - Севин инсанлары
- 61 - Низами Қәнчәвийә
- 62 - Касибин әлиндән тут
- 63 - Ит вә Пишик
- 64 - Сәһәр ачыланда
- 65 - Мәһәббәт рұбалләри
- 68 - Инсан дүшүнүр
- 69 - Мәһәббәт шайри
- 71 - Бұлбұл вә Гара
- 72 - Вәфасыз олма
- 73 - Қөнәшин сәһви
- 75 - Ана һәсрәти
- 77 - Итмиш ше'рләримдән

Шерхөj чұвури

- 79 - Әри һәзоб кәшә хәлго
- 81 - Ниинбу
- 82 - Һенрих Һәйни
- 83 - Әри шоир Рашибил
- 84 - Шеирхөj ғұвури
- 85 - Нишәни јортүрә
- 86 - Духдәр Гүбәји

